

Za prvé by bylo užitečné zajistit srovnatelnost výsledků národních testů v čase tím, že bude v testech zachován soubor stabilních položek a že po skončení testování bude zveřejňována jen malá část položek pro potřeby učitelů. Je důležité, aby zveřejňování položek na různých úrovních obtížnosti probíhalo koncepčně a aby byly vždy nahrazeny položkami stejné obtížnosti. Pokud bude mít každý test každý rok stabilní obtížnost, výsledky národního testování poskytnou užitečný indikátor změn ve výkonu žáků v čase – tedy indikátor, který doplní mezinárodní měření trendů. Tentýž přístup by měl být aplikován pro šetření založená na vzorku žáků, pokud tohoto nástroje bude využito k monitorování většího souboru vzdělávacích oblastí.

Za druhé by koncepční užití výsledků národního testování (a výsledků společné části maturitní zkoušky) mohlo poskytnout indikátory pokroku určitých skupin žáků v českém jazyce, cizím jazyce a v matematice. Pokud budou žákům přiřazena identifikační čísla, výsledky národních testů by mohly být propojeny s výsledky testování těchto skupin v 5. a 9. ročníku základního vzdělávání a v posledním ročníku středního vzdělávání. Austrálie poskytuje příklad, jak je měření pokroku začleněno do škály ukazatelů národního testování. Souhrn standardizovaných testů v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti, tzv. Národní plán výzkumu – čtenářská a matematická gramotnost (NAPLAN), byl zaveden v roce 2008. Hlavním rysem testů je skutečnost, že položky jsou napojeny na všeobecnou škálu obtížnosti tak, aby bylo možno dokumentovat pokroky žáka v každé z klíčových oblastí (čtení, psaní, jazykové dovednosti – pravopis, gramatika a interpunkce) v průběhu všech čtyř vzdělávacích stupňů, kdy je každý žák testován (3., 5., 7. a 9. ročník). Takto je možno odhadnout pokrok žáka v národních testech v následném roce, např. je možné sledovat, jak dobře si žák vede podle obecné škály NAPLANu ve čtení ve čtyřech stupních své školní docházky (pro podrobnější informace viz Santiago et al., 2011). Pokud je aplikován dlouhodobý přístup k analýze výsledků žáka, lze získat další užitečné informace, které umožní analyzovat vzdělávací cestu žáka. To zahrnuje sledování výsledků určitých skupin žáků s různými charakteristikami a akademickými profily.

Vytvořit smysluplná srovnávání mezi školami, pokud budou výsledky testů zveřejňovány

Pokud budou výsledky testů zveřejňovány na úrovni škol, je nezbytné zajistit, aby porovnávání výsledků škol bylo smysluplné. V některých zemích jsou zveřejňovány průměrné výsledky škol bez jakéhokoli propojení se socioekonomickým kontextem školy. Zkvalitnění údajů o socioekonomickém zázemí žáků, jak bylo navrženo dříve, a vytvoření relevantních indikátorů na úrovni škol umožní porovnání výsledků žáků „podobných“ skupin škol (školy se žáky s podobným zázemím).

Také dlouhodobá dimenze národního výzkumu výkonu žáka v českém jazyce, cizím jazyce a matematice poskytuje jistý potenciál pro další měření hodnot přidávaných školami. Tato možnost by měla být dále zkoumána, pokud je cílem smysluplně porovnávat práci školy v oblasti vzdělávání žáků. V Anglii se od škol očekává, že dosáhnou očekávaného pokroku mezi určenými klíčovými ročníky školní docházky. Taková měření pokroku jsou doplňována statistickým indikátorem kontextové přidané hodnoty (CVA). Skóre ukazují pokrok dosažený žáky od konce předchozího klíčového ročníku do konce následujícího klíčového ročníku, a to při použití výsledků jejich testů. CVA bere v úvahu rozdílnou počáteční úroveň ve výsledcích testů jednotlivých žáků a také zohledňuje faktory, které jsou mimo kontrolu školy (jako je pohlaví, mobilita a stupeň znevýhodnění), o kterých je známo, že mají vliv na výsledky žáků. Několik systémů ve Spojených státech se pokouší změřit „adekvátní roční růst“. Byly zkoumány různé modely a následně byly užity